

Nærøy kommune

Arkiv: A &13
Saksmappe: 07/00875-2
Saksbehandler: Andre Pedersen
Dato: 16.10.2007

Utvalgssaksnr	Utvalg	Møtedato
150/07	Formannskapet	30.10.07
	Utvalg for skole og oppvekst	

Sak:	Høring: Formål for barnehagen og opplæringen, NOU 2007:6 Formål for framtida.
Dok. (utsendt):	1. Høringsbrev fra Kunnskapsdepartementet 19.06.07.
Dok. (ikke utsendt):	1. NOU 2007:6 Formål for framtida.

Rådmannens forslag til vedtak:

Nærøy kommune slutter seg til Bostadutvalgets forslag til nye formålsparagrafer for barnehagen og opplæringen, slik de fremkommer i NOU 2007:6 "Formål for framtida".

Bakgrunn

Utvalget for gjennomgang av formålet med opplæringen og formål for barnehagen, Bostadutvalget, avga den 08.06.07 følgende innstilling til nye formålsparagrafer:

1. Barnehagelovens § 1.

Barnehagen skal i samarbeid og forståelse med hjemmet ivareta barnas behov for omsorg og lek, og fremme læring og danning som grunnlag for allsidig utvikling. Barnehagen skal bygge på respekt for menneskeverdet, på åndsfrihet, nestekjærlighet, likeverd og solidaritet, slik disse grunnleggende verdier kommer til uttrykk i kristen og humanistisk tradisjon, i ulike religioner og livssyn, og slik de er forankret i menneskerettighetene.

Barna skal få utfolde skaperglede, undring og utforskertrang. De skal lære å ta vare på naturen og hverandre. Barna skal utvikle grunnleggende kunnskaper og ferdigheter. De skal ha rett til medvirkning tilpasset alder og forutsetninger. Barnehagen skal møte barna med tillit og respekt, og anerkjenne barndommens egenverdi. Den skal bidra til trivsel og glede i lek og læring, og være et utfordrende og trygt sted for fellesskap og vennskap. Barnehagen skal fremme likestilling og motarbeide alle former for diskriminering.

2. Opplæringsloven § 1-2.

Opplæringa i skole og lærebedrift skal opne dører mot verda og framtida og gi elevane historisk og kulturell innsikt. Ho skal byggje på respekt for menneskeverdet, på åndsfridom, nestekjærleik, likeverd og solidaritet, slik desse grunnleggjande verdiane kjem til uttrykk i kristen og humanistisk tradisjon, i ulike religionar og livssyn, og slik dei er forankra i menneskerettane. Opplæringa skal fremje demokrati, likestilling og vitskapleg tenkjemåte.

Elevane skal utvikle kunnskap, dugleik og holdningar for å kunne meistre liva sine og for å kunne delta i arbeid og fellesskap i samfunnet. Dei skal få utfalde skaparglede, engasjement og utforskartrøng. Elevane skal lære å tenkje kritisk, handle etisk og ta økologisk ansvar. Dei skal ha medansvar og høve til medverknad. Skolen og lærebedrifta skal møte elevane med tillit og krav, og gi dei utfordringar som fremjar danning og lærelyst. Alle former for diskriminering skal motarbeidast. Skolen skal samarbeide med heimen.

Innstillingen til nye formålsparagrafer fra Bostautvalget er utsendt på høring, med høringsfrist 01.11.07.

Vurdering

Den 02.06.06 ble det oppnevnt et utvalg for å gjennomgå formålsparagrafene i opplæringsloven og barnehageloven. Leder for utvalget har vært Inga Bostad og utvalgets mandat har vært å vurdere gjeldende formål med særlig vekt på:

- Samfunnets utvikling med økt mangfold.
- Det kristne verdigrunnlaget.
- Endringene i utdanningssystemet.
- Vurdere behovet for å se formålene for barnehagen og opplæringen i sammenheng.

Hovedbegrunnelser for nye formålsparagrafer er at det norske samfunnet har en kulturell tradisjon og et kulturelt mangfold, våre menneskerettslige forpliktelser, større sammenheng mellom barnehagen og grunnopplæringen, barnehagens egenart og endringer i utdanningssystemet mot et helhetlig 13-årig opplæringsløp.

I vurdering av gjeldende formål finner man at dagens samfunn ikke gjenspeiles godt nok. Gjeldende formålsparagrafer kommuniserer dårlig til mange målgrupper, har formuleringer som kan oppfattes som ekskluderende og som kan være ukloke ut fra Norges folkerettslige forpliktelser.

Formålsparagrafenes verdigrunnlag er likt for barnehage og opplæring. De klargjør de konkrete verdiene som skal ligge til grunn for virksomhetene og uttrykker verdier som de fleste kan slutte opp om. Formålsparagrafene anerkjenner at i Norge er disse verdiene formet i en kristen og humanistisk tradisjon, men anerkjenner også at disse verdiene kan begrunnes ulikt i forskjellige religioner og livssyn. Verdiene er forankret i menneskerettighetene.

For øvrige deler av formålet for barnehagen kan nevnes:

- Omsorg, lek, læring, og danning står sentralt.
- Barnehagens egenart og respekt for barndommens egenverdi.
- Å styrke barnehagens pedagogiske mandat.
- Gi grunnleggende kunnskaper og ferdigheter.
- Et utgangspunkt for livslang læring.

For øvrige deler av formålet for opplæringa kan nevnes:

- Kunnskaper, ferdigheter og holdninger står sentralt.
- Et bredt syn på kompetanse.
- En aktiv og deltakende elev.
- Forberede for samfunns- og yrkesliv.
- Å mestre eget liv.

Formålsparagrafene skal være retningsgivende for styringsdokumenter. De skal uttrykke samfunnets normer og verdier og de skal danne utgangspunkt for praksis i barnehage, skole og lærebedrifter. De skal omfatte alle barn og unge som går i disse.

Bostautvalget har avgitt en enstemmig innstilling. Utvalget har vært bredt sammensatt og flertallet av utvalgets medlemmer har beveget seg fra primærstandpunkter mot et konsensusforslag (de fleste er enige om det meste, men alle er ikke enige i alt). For så viktige samfunnsinstitusjoner som barnehage og opplæring er konsensus nødvendig. Fremlagte forslag til formålsparagrafer for barnehage og opplæring fra Bostautvalget støttes.

Konklusjon

Nærøy kommune gir sin tilslutning til Bostadutvalgets forslag til nye formålsparagrafer for barnehagen og opplæringen, slik de fremkommer i NOU 2007:6 "Formål for framtida".